

TRAGOM IDEJA CENTRA ZA EVROPSKE INTEGRACIJSKE STRATEGIJE

Izbaciti rat iz glave, pa mijenjati Ustav

Prijedlog CEIS-a je da se novi ustav piše u ustavotvornoj skupštini • Mogu li se raspakovati odbačeni amandmani i riješiti dijelovi koji koriste svima, a ne škode nikome

I Centar za evropske integracijske strategije CEIS uključio se u dešavanja nakon pada ustavnih promjena tako što je jučer prezentirao svoj politički briefing pod nazivom "Prevazilaženje rata u glavama, poziv na obnovu debate o ustavnim promjenama" u kojem su iznesene analize situacije u BiH nakon odbijanja ustavnih amandmana u Parlamentu BiH.

Tri moguća raspleta

Kao najočigledniju posljedicu teze o "ratu u glavama" Senad Slatina, direktor CEIS-a za BiH, vidi u oktobarskim izborima koji će biti organizovani u skladu sa dejtonskim Ustavom "koji je bio i osatao refleksija ratnog promišljanja u BiH".

- Zabrinjavajuće je da su političke elite u BiH 11 godina nakon ratnih dešavanja odlučile da ipak odaberu da ostanu sa Ustavom koji je re-

Bosić

fleksija ratnog promišljanja. Takvo promišljanje, insistiranje na ratnim strahovima, je uistinu ključni razlog zbog kojeg ustavne promjene nisu prihvaćene - kazao je Slatina.

Prema njegovim riječima, tri su opcije za BiH ako je međunarodna zajednica napusti. Prva je da se ona raspadne na tri države koje bi se kasnije pripojile susjednim zemljama, druga da BiH ostane unitarna država u kojoj će najbrojniji narod vremenom asimilirati ostale i treća opcija, prava, da tri

Slatina

Film i politika

Prema riječima Kristofa Soliza, formalne sankcije BiH nakon odbijanja ustavnih promjena neće dobiti, ali će se one tihe osjetiti kroz loš imidž zemlje.

naroda i političke elite prihvate da je BiH država tri ravnopravna naroda.

Izvršni direktor CEIS-a Kristof Soliz kaže da je potrebna nova debata oko ustavnih promjena u BiH i to, prema mišljenju te organiza-

Belkić

- Poput ljudi koji prave bh. film, ovoj zemlji je potrebna nova generacija političara i biznismena koja će na takav način mijenjati imidž države - kaže Soliz.

cije, kroz novu ustavotvornu skupštinu. Prema njegovim procjenama, za proces ustavnih promjena potrebno je najmanje pet godina.

Beriz Belkić, jedan od bh. političara koji je glasao protiv amandmana u Parlamentu,

Preporuke političarima

CEIS nabraja pretpostavke koje su neophodne za otvorenu debatu oko ustavnih promjena. Srpske političke elite, prema riječima Senada Slatine, moraju biti svjesne i prihvatiti da RS pod tim imenom i kao politički koncept, neće moći opstati. Bošnjačkim političarima je preporučeno da je vrijeme napustiti kult mučeništva i političke nevinosti, te da se preuzme odgovornost

za dizajniranje političkih prijedloga koji bi bili inovativniji i imali više sezibiliteta prema interesima manjinskih naroda. Kad su u pitanju hrvatski političari, vrijeme je da se napusti insistiranje na isključivo usko promatranim nacionalnim interesima hrvatskog naroda u BiH. A građanima koji su mimo ovih opcija, preporučeno je da ne ostanu mimo političkog procesa.

sláže se sa idejom o ustavotvornoj skupštini, ali procjenjuje da bi taj proces trebao biti završen za godinu dana.

Poljoprivreda, nauka...

- Podržavam ustavotvornu skupštinu i ideju da se nakon izbora godina 2007. proglasi ustavotvornom godinom i da se skupština bavi time. Mislim da je to realno, jer postoje stvari koje su dogovorene, proces je otvoren - kaže Belkić.

Osim toga, Belkić smatra da je moguće bez diranja sadašnjeg Ustava, realizirati neke prijedloge koji se nalaze unutar oborenih amandmana, poput formiranja državnih ministarstva poljoprivrede ili obrazovanja ili nauke.

- Postoji koordinacija koju pokreće Predsjedništvo BiH u kojoj entiteti mogu postići sporazume da određene nadležnosti prenesu na državu i

ustopave određene institucije. Imamo već to na modelu odbrane. Ne vidim razloga ako postoji dobra volja, da se to ne desi - ocjenjuje Belkić.

Mladen Bosić, zamjenik predsjednika SDS-a, svojim stavom da ne bi trebalo raspakivati paket palih prijedloga ustavnih amandmana čak i ako se radi o stvarima koje zemlji trebaju, na neki način potvrđuje tezu CEIS-a da bi sa sadašnjim političkim elitama u BiH svaka promjena bila teška.

- Mislim da je nerealno očekivati da sad dođe do raspakivanja tog paketa koji je bio složen i da se jedna po jedna stvar sada gura. Mislim da će to biti veliki problem čak i ako te stvari ne bi nikoga ugrozile. Mislim da bi to stvorilo osjećaj da se na mala vrata pokušava nešto drugo uraditi - smatra Bosić. **M. Đ.**